

**Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα 2008-2012»**

COM(2006) 687 τελικό — 2006/0229 (COD)

(2007/C 175/02)

Στις 19 Ιανουαρίου 2007 και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα Οικονομική και νομισματική ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότηση του στις 19 Απριλίου 2007 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. SANTILLÁN.

Κατά την 436η σύνοδο ολομέλειας της 30ής και 31ης Μαΐου 2007 (συνεδρίασή της 30ής Μαΐου 2007), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 159 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 5 αποχές.

### 1. Συμπεράσματα

1.1 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την πρόταση σχετικά με το πενταετές κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα 2008-2012 και συμφωνεί με την εκτίμηση ότι η ύπαρξη εναρμονισμένων και συγκρίσιμων στατιστικών δεδομένων είναι απαραίτητο στοιχείο για την κατανόηση της Ευρώπης εκ μέρους του κοινού, για τη συμμετοχή των πολιτών στη συζήτηση, καθώς και για τη συμμετοχή των οικονομικών παραγόντων στην ενιαία αγορά.

1.2 Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η Eurostat και οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες πρέπει να διαθέτουν τους καλύτερους ανθρώπινους και χρηματοδοτικούς πόρους που επιτρέπουν τα δημοσιονομικά, γιατί αυτό έχει ουσιαστική σημασία για την κάλυψη των σταθερά αυξανόμενων απαιτήσεων στατιστικής πληροφόρησης αλλά και για την Ε.Ε. ως παγκόσμιο παράγοντα.

1.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση στις πτυχές που αφορούν στην ευημερία των ευρωπαίων και, για το σκοπό αυτό, συνιστά να επεκταθεί το στατιστικό πρόγραμμα για να καλύψει και τους ακόλουθους τομείς:

- πολιτικές υπέρ των παιδιών·
- γήρανση του πληθυσμού και κατάσταση των ηλικιωμένων·
- συνδυασμός του επαγγελματικού με τον ιδιωτικό βίο·
- επιπλέον, η κοινωνική πολιτική πρέπει να συνιστά ξεχωριστό κεφάλαιο.

1.4 Με δεδομένη την τεράστια σημασία που δίνεται στην υλοποίηση των στόχων της Λισαβόνας, η επικέντρωση του στατιστικού προγράμματος 2008-2012 στη βελτίωση των στατιστικών πληροφοριών για την εκπαίδευση ενδέχεται να αποδειχθεί ανεπαρκής.

1.5 Επιπλέον, με δεδομένη την υψηλή ανάπτυξη του κλάδου στην Ε.Ε., πρέπει να συγκεντρωθούν στατιστικά στοιχεία και για την κοινωνική οικονομία.

1.6 Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν τομείς στους οποίους τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα είναι ανεπαρκή και που, κατά συνέπεια, πρέπει να ληφθούν περισσότερο υπόψη από το πενταετές πρόγραμμα. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να γίνει αναφορά στους ακόλουθους τομείς:

- μετανάστευση και άσυλο. Πρόκειται για ένα θέμα αυξανόμενης σημασίας, για το οποίο δεν υπάρχουν επαρκώς αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα·

— εγκληματικότητα και δικαιοσύνη·

— απασχόληση. Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν στατιστικά στοιχεία για τον ενεργό πληθυσμό, την ανεργία κ.λπ., οι ταχείες εξελίξεις στην αγορά εργασίας — εμφάνιση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων, δημιουργία νέων επαγγελμάτων και νέων ειδών συμβάσεων — έχουν ως αποτέλεσμα την ανάγκη διαρκούς ενημέρωσης των μεθόδων έρευνας και εργασίας στον χώρο αυτό.

1.7 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη Συνθήκη «η εκπόνηση κοινοτικών στατιστικών ... δεν επιβάλλει υπέρογκες επιβαρύνσεις στους οικονομικούς παράγοντες (!)». Αυτό προϋποθέτει τα εξής:

- a) πρώτον, προσπάθειες για να αποφευχθούν άσκοπες ή υπερβολικές επιβαρύνσεις των επιχειρήσεων, κυρίως των ΜΜΕ·
- β) δεύτερον, την αποφυγή αλληλεπικάλυψης των αιτήσεων για την παροχή δεδομένων. Η βασική αρχή που πρέπει να διέπει το χώρο αυτό είναι ότι κάθε σειρά δεδομένων θα παρέχεται μία μόνο φορά και θα πρέπει στη συνέχεια να διανέμεται και να αποτελεί κοινή ιδιοκτησία μεταξύ των στατιστικών υπηρεσιών, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για την τήρηση των αρχών που διέπουν τις κοινοτικές στατιστικές (εμπιστευτικός χαρακτήρας στατιστικών δεδομένων κλπ.).

1.8 Στατιστικά δεδομένα για το εξωτερικό εμπόριο: πρέπει να διορθωθούν οι διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ των στοιχείων για τις εξαγωγές από μια ορισμένη χώρα σε μια άλλη με τα στοιχεία για τις εισαγωγές της δεύτερης χώρας. Δηλαδή, η διαφορά μεταξύ του μεγέθους των εξαγωγών μιας χώρας Α σε μια χώρα Β από το μέγεθος των εισαγωγών της χώρας Β από τη χώρα Α.

1.9 Με δεδομένη την πολυμορφία που χαρακτηρίζει μια Ε.Ε με 27 κράτη μέλη, η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία που έχουν οι προσπάθειες για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού συντονισμού της ορολογίας στο στατιστικό κλάδο.

1.10 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, για να εξασφαλιστεί η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ουδετερότητα των στατιστικών δεδομένων και να είναι εγγυημένη η τήρηση των άλλων αρχών που περιλαμβάνονται στον κώδικα δεοντολογίας (συμπεριλαμβανομένου του εμπιστευτικού χαρακτήρα των στατιστικών δεδομένων), πρέπει να ελέγχονται οι δραστηριότητες ιδιωτικών φορέων οι οποίοι, άμεσα ή έμμεσα, λειτουργούν εντός του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος.

(!) Συνθήκη για την ίδρυση της Ε.Ε., άρθρο. 285.2.

## 2. Κύρια σημεία της πρότασης

2.1 Ο κανονισμός (ΕΚ) 322/97<sup>(2)</sup> του Συμβουλίου επιβάλλει την κατάρτιση πολυετούς κοινοτικού στατιστικού προγράμματος (ΚΣΠ)<sup>(3)</sup> στο οποίο θα ορίζονται οι προσεγγίσεις, οι βασικοί τομείς και οι στόχοι των προβλεπόμενων δράσεων για μια περίοδο που δεν υπερβαίνει την πενταετία, καθώς και τη χάραξη πλαισίου για την παραγωγή όλων των κοινοτικών στατιστικών. Το ΚΣΠ εφαρμόζεται μέσω ετησίων προγραμμάτων εργασίας τα οποία παρέχουν περισσότερο λεπτομερείς στόχους εργασίας για κάθε έτος, καθώς και με τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας για πρωτεύουσες δράσεις. Το ΚΣΠ υπόκειται στην υποχρέωση υποβολής ενδιάμεσης έκθεσης προόδου και σε επίσημη αξιολόγηση μετά τη λήξη της περιόδου που καλύπτει.

2.2 Με βάση αυτά, ο στόχος της πρότασης — η νομική βάση της οποίας είναι το άρθρο 185 της Συνθήκης για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — είναι η θέσπιση ολοκληρωμένου στρατηγικού προγράμματος για τις επίσημες κοινοτικές στατιστικές. Το πρόγραμμα πρέπει να καλύπτει την παραγωγή και την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών σε χρήστες, τη βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών δεδομένων και την περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος<sup>(4)</sup>.

2.3 Κύριος προορισμός των επίσημων κοινοτικών στατιστικών είναι η συστηματική υποστήριξη της ανάπτυξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης κοινοτικών πολιτικών με αξιόπιστες, αντικειμενικές, συγκρίσιμες και συνεκτικές πληροφορίες. Σε ορισμένους τομείς, οι στατιστικές πληροφορίες χρησιμοποιούνται άμεσα για τη διαχείριση βασικών πολιτικών εκ μέρους των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε.

2.4 Το ΚΣΠ 2008-2012 στηρίζεται στις ακόλουθες πολιτικές προτεραιότητες:

- Ενημερία, ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη,
- Αλληλεγγύη, οικονομική και κοινωνική συνοχή, βιώσιμη ανάπτυξη,
- Ασφάλεια
- Περαιτέρω διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.5 Για να καταρτίσει την πρόταση απόφασης, η Επιτροπή διενέργησε διαβουλεύσεις με όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της Ε.Ε. και της ΕΖΕΣ, των υποψηφίων χωρών και των τεχνικών ομάδων εργασίας του ΕΣΣ. Για το θέμα αυτό γνωμοδότησαν επίσης η Ευρωπαϊκή συμβουλευτική επιτροπή στατιστικής πληροφόρησης στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα (CEIES)<sup>(5)</sup> και η Επιτροπή στατιστικών για θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών (CMFB)<sup>(6)</sup>.

<sup>(2)</sup> ΕΕ L 52, 22.2.1997, σελ. 1.

<sup>(3)</sup> Άρθρο 3, παρ. 1.

<sup>(4)</sup> Συνεργασία μεταξύ Eurostat, εθνικών στατιστικών υπηρεσιών και άλλων εθνικών φορέων αρμοδίων για την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών δεδομένων σε κάθε κράτος μέλος.

<sup>(5)</sup> Συγκροτήθηκε με την απόφαση 91/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου (όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 97/255/ΕΚ του Συμβουλίου).

<sup>(6)</sup> Συγκροτήθηκε με την απόφαση 91/115/ΕΟΚ του Συμβουλίου (όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 96/176/ΕΚ του Συμβουλίου).

2.6 Σε ό,τι αφορά στην προσέγγιση του προγράμματος και με δεδομένες τις δύο πιθανές επιλογές — «περιορισμένη» ή «σφαιρική» — η Επιτροπή επέλεξε τη δεύτερη έχοντας υπόψη τρεις παράγοντες: την ικανότητα του ΕΣΣ να παράγει στατιστικές επαρκούς ποιότητας, το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται τα κράτη μέλη που είναι υπεύθυνα για την υλοποίηση των στατιστικών δράσεων και την επιβάρυνση που συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.

## 3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Η ΕΟΚΕ έχει αδράξει επανειλημμένα την ευκαιρία για να δηλώσει τις απόψεις της περί των στατιστικών προγραμμάτων<sup>(7)</sup> καθώς και των διαφόρων ειδικών πτυχών της πολιτικής που ακολουθεί η Ε.Ε. σε σχέση με τις στατιστικές. Σε γενικές γραμμές, η ΕΟΚΕ προσπαθούσε ανέκαθεν να τονίσει τη σημασία που έχει το στατιστικό σύστημα για την επίτευξη των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών στόχων που έχει θέσει η Ε.Ε., με την ανάγκη ενίσχυσης της Eurostat, η οποία, μαζί με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, συνιστά καθοριστικό στοιχείο του εν λόγω συστήματος, παρά τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών.

3.2 Η ΕΟΚΕ προσυπογράφει εκ νέου τα κριτήρια αυτά και επιθυμεί περαιτέρω να επισημάνει σε σχέση με την απόφαση αυτή τις πτυχές που καθιστούν απαραίτητη την ανεύρεση του καλύτερου δυνατού στρατηγικού συστήματος: το ρόλο της Ε.Ε. ως παραγωγού παράγοντα, την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας και της διεύρυνσης καθώς και το γεγονός ότι ο συντονισμός των στατιστικών δεδομένων 27 κρατών συνιστά μια άνευ προηγουμένου ιστορική πρόκληση. Εν ολίγοις, για να επιτύχει η Ε.Ε. χρειάζεται, μεταξύ άλλων, ένα αποτελεσματικό στατιστικό σύστημα.

3.3 Σε ό,τι αφορά τους διαθέσιμους πόρους, ο προϋπολογισμός του πενταετούς προγράμματος για την περίοδο 2008-2012 ανέρχεται σε 274,2 εκατ. € (είναι δηλαδή προσαυξημένος κατά 24,3 % σε σύγκριση με τους πόρους που διατέθηκαν στο πρόγραμμα της περιόδου 2003-2007). Ωστόσο, πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες οι οποίοι δεν καλύπτονται από το μέγεθος αυτό<sup>(8)</sup>. Εάν συνεκτιμηθούν οι διοικητικές δαπάνες και η συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη και άλλους φορείς, οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων ανέρχονται σε 739,34 εκατ. €.

3.4 Στατιστική διακυβέρνηση. Σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας<sup>(9)</sup>, οι εθνικές αρχές και η κοινοτική στατιστική υπηρεσία οφείλουν:

- a) να δημιουργήσουν ένα θεσμικό και οργανωτικό περιβάλλον το οποίο προάγει την αποτελεσματικότητα και την αξιοποίηση των εθνικών και των κοινοτικών στατιστικών φορέων που παράγουν και διαδίδουν επίσημες στατιστικές·

<sup>(7)</sup> Το 1998 η ΕΟΚΕ γνωμοδότηση σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα 1998-2002», ΕΕ C 235 της 27.7.1998, σελ. 60, και το 2002 σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα 2003-2007», ΕΕ C 125 της 27.5.2002, σελ. 17.

<sup>(8)</sup> Δαπάνες προσωπικού και διοίκησης· οι επιχειρησιακοί πόροι για άλλες γραμμές του στατιστικού προϋπολογισμού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των νέων ρυθμιστικών αναγκών για την περίοδο 2008-2012 (δράσεις τύπου Edicom)· επιχειρησιακοί πόροι από τον προϋπολογισμό άλλων Γ Εθνικοί και περιφερειακοί πόροι. Η Eurostat θα προβεί σε αναδιάταξη των ανθρωπίνων και επιχειρησιακών πόρων που διαθέτει για να συμμορφωθεί με τις γενικές προτεραιότητες του προγράμματος.

<sup>(9)</sup> Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την υπευθυνότητα των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών αρχών. COM (2005) 217 τελικό.

β) να τηρούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές και καλές πρακτικές στις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι εθνικές και κοινοτικές στατιστικές υπηρεσίες για την οργάνωση, τη συλλογή, την επεξεργασία και τη διάδοση επίσημων στατιστικών, και να επιδιώξουν την προαγωγή μιας εικόνας καλής διαχείρισης και αποτελεσματικότητας για την ενίσχυση της αξιοπιστίας των εν λόγω στατιστικών·

γ) να εγγυηθούν ότι οι κοινοτικές στατιστικές συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά ποιοτικά πρότυπα και εξυπηρετούν τις ανάγκες των θεσμικών χρηστών, των κυβερνήσεων, των ερευνητικών ιδρυμάτων, των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών, των επιχειρήσεων και γενικότερα του κοινού στην Ε.Ε.

3.5 Στο κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα για την περίοδο 2008-2012 προτείνονται 32 εγκάρσιοι στόχοι (οι οποίοι αναφέρονται λεπτομερώς στο παράρτημα I) και περιγράφονται 90 επιδιώξεις και συγκεκριμένες δράσεις (παράρτημα II), που καλύπτουν τις γενικές πολιτικές καθώς και 18 ειδικούς τομείς της υφιστάμενης πολιτικής της Ε.Ε.

3.5.1 Στο πρόγραμμα ορίζονται οι δράσεις που προβλέπονται στους ακόλουθους κεντρικούς τομείς:

- ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων
- Γεωργία
- ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων
- θεωρήσεις, άσυλο, μετανάστευση και άλλες πολιτικές που έχουν σχέση με την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων
- μεταφορές
- κοινοί κανόνες περί ανταγωνισμού, φορολογίας και προσέγγιση των νομοθεσιών
- οικονομική και νομισματική πολιτική
- απασχόληση
- κοινή εμπορική πολιτική
- τελωνειακή συνεργασία
- κοινωνική πολιτική, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και νεολαία
- πολιτισμός
- δημόσια υγεία
- προστασία των καταναλωτών
- διευρωπαϊκά δίκτυα
- βιομηχανία (συμπεριλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων για την κοινωνία των πληροφοριών)
- οικονομική και κοινωνική συνοχή

- έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη
- περιβάλλον
- αναπτυξιακή συνεργασία
- οικονομική, χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες.

#### 4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Με δεδομένους τους φιλόδοξους στόχους του προγράμματος 2008-2012, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται πλέον και ο στενός συντονισμός μεταξύ της Eurostat και των στατιστικών υπηρεσιών των 27 κρατών-μελών, πρέπει οπωσδήποτε να γίνει μια ιεράρχηση των στατιστικών εργασιών και να εξασφαλιστεί η όσο το δυνατόν περισσότερο αποτελεσματική χρήση των περιορισμένων πόρων.

4.2 Το άρθρο 4 της προτεινόμενης απόφασης αναφέρεται στον ορισμό στατιστικών προτεραιοτήτων λόγω της ανάγκης να γίνει μια όσο το δυνατόν περισσότερο αποτελεσματική χρήση των περιορισμένων πόρων. Ωστόσο, δεν ορίζονται κριτήρια ή μέσα για τον καθορισμό αυτών των προτεραιοτήτων. Επιπλέον, είναι δύσκολο να ορισθούν προτεραιότητες όταν αναγνωρίζεται ταυτόχρονα η ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης ή δημιουργίας νέων τομέων εργασίας.

4.3 Η ΕΟΚΕ συμμαρτίζεται την άποψη ότι «Η ταχεία εξέλιξη της ικανότητας και της διαθεσιμότητας του Διαδικτύου θα το καταστήσει πρωταρχικό μέσο για τη διάδοση των στατιστικών στοιχείων στο μέλλον. Αυτό θα αυξήσει σημαντικά την κοινότητα των πιθανών χρηστών και, κατά συνέπεια, θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για διάδοση»<sup>(10)</sup>. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός και με δεδομένο ότι οι ιστοσελίδες της Eurostat απεικονίζουν την Ε.Ε., η ανάγνωση και η παρουσίαση των δεδομένων αυτών πρέπει να γίνεται με τον περισσότερο απλό και ελκυστικό τρόπο που επιτρέπει η σύγχρονη τεχνολογία.

4.4 Η ΕΟΚΕ συμμαρτίζεται την άποψη ότι πρέπει να ενταθεί η συνεργασία μεταξύ Eurostat και εθνικών στατιστικών υπηρεσιών<sup>(11)</sup>. Ωστόσο, παρατηρεί ότι η πρόταση απόφασης δεν ορίζει ούτε θεσπίζει συγκεκριμένα μέτρα για την επίτευξη του στόχου αυτού.

4.5 Σε σχέση με το εύρος και τις προτεραιότητες των ευρωπαϊκών στατιστικών, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει ότι, όπως και ο κατάλογος μέτρων που περιλαμβάνονται στο σημείο 3.5.1, το στατιστικό σύστημα επικεντρώνεται στις οικονομικές πτυχές και δεν παρέχει επαρκείς πληροφορίες για κοινωνικά θέματα τα οποία επηρεάζουν με άμεσο τρόπο της ζωής των πολιτών στην Ε.Ε. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης ότι, σε αντίθεση με άλλους τομείς, η κοινωνική πολιτική εμπεριέχει την εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και την νεολαία.

Βρυξέλλες, 30 Μαΐου 2007.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

<sup>(10)</sup> Παράρτημα I. 3.6. Διάδοση.

<sup>(11)</sup> Παράρτημα I. 3.6. Διάδοση.